

Patienträttighetsveckan 18-22 januari

Fokus Patient ordnar lunchseminarier och skriver så här om veckan:

Sverige har vi en rad olika offentliga instanser att framföra synpunkter till om vården, men få känner till dem. Det tänker vi rätta till nu! 110 000 personer rapporteras få någon form av vårdskador per år, enligt Socialstyrelsen.

Hur många av dessa har haft kontakt med någon av myndigheterna, försäkringarna, nämnderna eller föreningarna som finns för att få ersättning eller lämna synpunkter till?

Program:

Måndag: Läkemedelsförsäkring

Tisdag: Ekonomisk ersättning enligt patientskadelagen

Onsdag: Patientskadenämnden, Läkemedelsskadenämnden och Patientförsäkringsföreningen

Torsdag: Patientnämnden

Fredag: Personalens information till patienten om rättigheter

Jag deltog i torsdagens och fredagens seminarier och ger här en kort information om innehållet.

Torsdagens seminarium om hur patientnämnden fungerar och är organiserad presenterades av Annette Birnbaum från region Stockholm och Tomas Fors från region Sörmland.

Varje region har en egen patientnämnd och det finns inte någon samordnad instans. Några regioner har avtal med kommunerna också.

Synpunkter/klagomål bör i första hand rapporteras in till respektive verksamhet, men om man inte vill göra det gör man en anmälan till patientnämnden. Deras rutin är i sådana fall återkoppla till verksamheten för att se till att den får en möjlighet att åtgärda problemet. Det är inte patientnämnden som avgör vem som gjort något fel utan det

Om man som patient absolut vill vara anonym måste man ange det när man lämnar in anmälan. Då kan man inte få information tillbaka om eventuella åtgärder.

På min fråga om patienternas anmälningar direkt till verksamheterna rapporteras vidare till patientnämnden svarade man att man inte har den rutinen. Det innebär att (enligt mig) att man förlorar möjligheten att upptäcka systematiska fel och att lära sig av varandra.

En anmälan kan göras på flera olika sätt; via telefon, skriftligt på papper eller via 1177, där man ska logga in med bank-id. Enkelt kan man tycka men det är många som drar sig för att göra en anmälan. Det kan beror på en rädsla för att få en sämre behandling om man pekar ut sin vårdcentral eller mottagning.

Vid fredagens seminarium berättade Sineva Ribeiro, ordförande i Vårdförbundet, om möjligheten (skyldigheten?) för personal i vården att informera patienter om deras rättigheter i olika vårdsituationer.

Personalen är enligt lag skyldig att larma när man upptäcker felaktigheter i vården. Den kunskapen får man under utbildningen. Tyvärr har ofta arbetsgivaren dragit ner på kompletterande utbildning inom områden om t ex patientsäkerhet.

Enligt Sineva Ribeiro är de flesta brister orsakad av systematiska fel eller brister i ledningsstrukturer. Det är därför viktigt att dokumentera bristerna för att lära andra. Men ett stort problem är att det inte ens finns tid att reflektera över händelser och därför blir det inte ens dokumenterat. Det är också en stor personalomsättning som leder till en kunskapsbrist.

På en fråga om hur man kan dela kunskap svarade någon att "det skapas inte system för lärande på övergripande nivå" och "det saknas system och kultur att erfarenheter lyfts på övergripande nivåer för lärande".

På frågan om hur personalen utbildas inom hörsel och kommunikation med tanke på nu aktuella problem med masker och visir, informerades om bl a om att man samarbetar med Svensk Sjuksköterskeutbildning för att t ex stödja utlandsfödd personal så att de får tillfällen att träna svenska vid språkträffar.

Man påpekade också att det är svårt att höra både för personal och patienter. Att ha med närstående vid vårdssamtal är en lösning.

Det finns alltså många områden att arbeta vidare med.

I mars ordnar *Fokus Patient* en ny omgång med lunchseminarier, då med tema Patientsäkerhet.

Deltagande: alla är välkomna att anmäla sig. Seminarierna hålls via Zoom. För att minska störningar ombeds deltagarna stänga av både mikrofon och video. Synpunkter och frågor lämnas via chatt.

Länk till *Fokus Patient*: <https://fokuspatient.se/>

//Lena Thorén